

Sygn. akt: I C 893/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Krystian Szelağ
Protokolant:	Stażysta Aleksandra Siemieniuk

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2023 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z **powództwa A. N., M. N.**

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę i ustalenie lub zapłatę

I. oddała powództwo główne o ustalenie nieistnienia pomiędzy stronami stosunku prawnego kredytu wynikającego z umowy kredytu nr (...) z dnia 2.12.2009 r.;

II. oddała powództwo główne o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 30.762,09 zł oraz kwoty 40.360,79 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w każdym przypadku od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia zapłaty, wywodzone z nieważności ww. umowy o kredyt;

III. zasądza od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powodów kwoty 5.450,65 zł oraz 40.360,79 CHF w ten sposób, że:

a) na rzecz powoda A. N. kwotę 2.725,33 (dwa tysiące siedemset dwadzieścia pięć , 33/100 złotych) oraz 20.180, 40 CHF (dwadzieścia tysięcy sto osiemdziesiąt, 40/100 franków szwajcarskich) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2023 r. do dnia zapłaty;

b) na rzecz powoda M. N. kwotę 2.725,32 (dwa tysiące siedemset dwadzieścia pięć, 32/100 złotych) oraz 20.180, 39 CHF (dwadzieścia tysięcy sto osiemdziesiąt, 39/100 franków szwajcarskich) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2023 r. do dnia zapłaty;

IV. oddała powództwo ewentualne w pozostałym zakresie;

V. zasądza od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powodów kwotę 11.834 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 sierpnia 2022 roku powodowie A. N. oraz M. N. wnieśli o:

I. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 30.762,09 zł oraz kwoty 40.360,79 CHF tytułem bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej w związku z nieważnością zawartej przez strony umowy kredytu i pobraniem świadczeń nienależnych w okresie od 10 marca 2010 r. do 10 czerwca 2022 r., w ten sposób, iż:

a) na rzecz powoda A. N. zasądzone zostaną kwoty 15.381,05 zł oraz 20.180,40 CHF – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 lipca 2022 r. do dnia zapłaty,

b) na rzecz powódki M. N. zasądzone zostaną kwoty 15.381,04 zł oraz 20.180,39 CHF – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 lipca 2022 r. do dnia zapłaty,

II. ustalenie nieistnienia pomiędzy stronami stosunku prawnego kredytu wynikającego z umowy nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem (...) zawarta 02 grudnia 2009 r. pomiędzy powodami, a pozwanym (poprzednio (...) Bank S.A. z siedzibą w W.)

ewentualnie, w przypadku uznania przez Sąd, umowy zawartej przez strony za zgodną z prawem i mogącej obowiązywać w kształcie pozbawionym zapisów abuzywnych powodowie wniesli o

III. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 5.450,65 zł oraz kwoty 40.360,79 CHF tytułem bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej w związku z nieważnością zawartej przez strony umowy kredytu i pobraniem świadczeń nienależnych w okresie od 10 marca 2010 r. do 10 czerwca 2022 r., w ten sposób, iż:

a) na rzecz powoda A. N. zasądzone zostaną kwoty 2.725,33 zł oraz 20.180,40 CHF – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 lipca 2022 r. do dnia zapłaty,

b) na rzecz powódki M. N. zasądzone zostaną kwoty 2.725,32 zł oraz 20.180,39 CHF – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 lipca 2022 r. do dnia zapłaty.

Dodatkowo powodowie wniesli o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania wedle norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa prawnego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej.

W uzasadnieniu swojego żądania powodowie wskazali, iż przedmiotowa umowa jest sprzeczna z przepisami kodeksu cywilnego i prawa bankowego z uwagi na zawarcie w umowie sprzecznego z konstrukcją umowy kredytu mechanizmu indeksacji do waluty obcej. Powodowie podnosili, iż przyczyną wadliwości umowy, prowadzącej do jej nieważności, jest narzucony przez pozwanego sposób ustalania wysokości kwoty podlegającej zwrotowi. Powodowie wskazali, że istotą sporu jest kwestia oceny zgodności z prawem postanowień zawartych w §t. 3a, § 10 ust. 4, § 12 ust. 5 oraz § 15 ust. 4 umowy.

(pozew k. 4-15)

W odpowiedzi na pozew, pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. (następca prany (...) Bank S.A. z siedzibą w W.) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zwrotu kosztów procesu. Pozwany zakwestionował wskazaną przez powodów wartość przedmiotu sporu i wnioskował o jej zweryfikowanie. W uzasadnieniu swego stanowiska zaprzeczył wszelkim twierdzeniom pozwu, w szczególności pozwany zaprzeczył, że:

a) umowa jest nieważna,

b) jakiegokolwiek postanowienie umowy, a w szczególności klauzule waloryzacyjne było nieważne,

c) w toku wyjaśniania umowy przez pracownika banku doszło do uchybienia jakimkolwiek obowiązkom informacyjnym, nie poinformowano powoda o jakiegokolwiek istotnej okoliczności,

d) umowa była sprzeczna z jakimikolwiek przepisami prawa,

- e) bank mógł arbitralnie, dowolnie ustalać kursy publikowane w tabeli kursów walut obcych pozwanego banku,
- f) jakikolwiek (...) miał znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy,
- g) postanowienia umowy, w szczególności dotyczące waloryzacji kredytu kursem (...) nie były indywidualnie uzgadniane przez strony,
- h) postanowienia umowy były niejednoznaczne, sprzeczne z dobrymi obyczajami lub rażąco naruszały interesy powoda,
- i) umowa może zostać przekształcona w umowę kredytu złotowego, oprocentowanego jak frankowy lub uznana za nieważną, wskutek stwierdzenia bezskuteczności spornych klauzul,
- j) wysokość jakiegokolwiek płatności na poczet spłaty kredytu została zawyżona,
- k) powód świadczył na rzecz pozwanego jakiegokolwiek nienależne świadczenie,
- l) jakikolwiek z zarzutów stawianych bankowi przez powoda dla poparcia żądań pozwu oraz jakakolwiek część roszczeń powoda były zasadne.

Pozwany wskazywał, że powodowie nie posiadają interesu prawnego, w szczególności ze względu na możliwość dochodzenia dalej idących roszczeń o zapłatę. Pozwany wskazał, że w czasie zawierania umowy przedstawiono powodom również umowy w wariantcie złotówkowym, powodowie jednak mimo zdolności kredytowej zdecydowali się na zawarcie umowy kredytu waloryzowanego kursem (...). Pozwany wskazał, że powodowie byli informowani o ryzyku związanym ze zmianą kursu (...). Pozwany podniósł nadto zarzut przedawnienia roszczeń powoda wymagalnych dawniej niż trzy lata przed podjęciem przez powoda próby przerwania biegu przedawnienia w niniejszej sprawie. Dodatkowo pozwany podniósł, że umowa została zawarta 10 lat przed podjęciem przez powoda próby przerwania biegu przedawnienia, zatem w zakresie roszczeń z tytułu umowy upłynął także 10-letni termin przedawnienia. (odpowiedź na pozew k. 74-107)

Sąd ustalił co następuje:

Pozwany (...) S.A. z/s w W. jest następcą prawnym (...) Banku S.A. z siedzibą w W..

(bezsporne)

Powodowie w dniu 02 grudnia 2009 r. zawarli z (...) Bankiem S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego nr (...) w kwocie 200.000 zł, waloryzowanego kursem (...).

Kredyt został przeznaczony na finansowanie zakupu na rynku wtórnym prawa własności do lokalu numer (...) położonego w O. przy ul. (...). J. H. 1.

(dowód: umowa na (...) k. 21-28).

W zawartej umowie wskazano, że kwota kredytu wyrażona w walucie waloryzacji na koniec 10 listopada 2019 r. wynosiła 74.685,38 CHF, przy czym kwota miała charakter informacyjny i nie stanowiła zobowiązania banku. Ostateczna zaś wartość kredytu wyrażona w walucie obcej z dnia uruchomienia kredytu mogła być różna od podanej w umowie. Okres kredytowania ustalono na 360 miesięcy od dnia 02 grudnia 2009 r. do dnia 01 grudnia 2039 r. (umowa k. 21-28, w szczególności § 1.3, §1.3A, § 1.4).

Kredyt zgodnie § 9 ust. 1 umowy oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która zgodnie § 1 ust. 8 na dzień wydania decyzji kredytowej ustalona została na poziomie 7,69%, przy marży 7,4%, przy czym w okresie do

uprawomocnienia się wpisu hipoteki marża ulegała podwyższeniu o 1,50 p.p. i wynosiła 8,9%. Po dniu następnym po dniu uprawomocnienia się wpisu marża ulegała obniżeniu o 1,50 p.p. (umowa, § 1.8 i § 9.1).

Wysokość zmiennej stopy procentowej w dniu wydania decyzji kredytowej została ustalona jako „stawka bazowa LIBOR 3M dla waluty, w której został udzielony kredyt z dnia 29 września 2009 r. wynosząca 0,29 %, powiększona o stałą w całym okresie kredytowania marżę banku wynoszącą 7,4%” (umowa § 9.1 i § 9.2).

Stawka bazowa mogła być zmieniana przez Bank na warunkach określonych w § 9 ust. 3 umowy. Bank zobowiązał się, że co miesiąc dokona porównania aktualnie obowiązującej stawki bazowej LIBOR 3M ze stawką bazową ogłaszaną przedostatniego dnia roboczego poprzedniego miesiąca i dokona zmiany wysokości oprocentowania kredytu w przypadku zmiany stawki bazowej o co najmniej 0,10 p.p., a następnie sporządzi i wyśle harmonogram spłat określający nową wysokość spłaty kredytu (§ 9.5 umowy). Zmiana wysokości oprocentowania będzie dokonywana najpóźniej 5 dnia roboczego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym dokonana została zmiana stawki bazowej (§9.4. umowy).

O każdej zmianie oprocentowania bank zobowiązał się powiadomić kredytobiorcę w sposób określony w umowie (§ 9.3 regulaminu).

Wyplata kredytu miała nastąpić w następujący sposób:

a) kwota 200.000 zł zgodnie z aktem notarialnym (§ 5 umowy).

Spłata kredytu zgodnie z § 6 i § 11B umowy odbywała się w ten sposób, że kredytobiorca zlecił i upoważnił bank do pobierania środków pieniężnych na spłatę kapitału i odsetek z tytułu udzielonego kredytu ze swego rachunku bankowego w PLN, zobowiązując się jednocześnie do zapewnienia na rachunku w terminach zawartych w harmonogramie spłat, środków odpowiadających wysokości wymagalnej raty kapitału i odsetek. Upoważnienie do dokonywania zleceń na czas trwania umowy było nieodwołalne i wygasało po całkowitym rozliczeniu kredytu. (§ 6.1 oraz § 11B umowy).

Zgodnie z § 10 ust. 2 umowy harmonogram spłat stanowił załącznik do umowy, przy czym doręczony miał zostać kredytobiorcy listem poleconym w terminie 14 dni od daty uruchomienia kredytu. Harmonogram spłat był sporządzony w (...), a umowny okres kredytowania wynosił 360 miesięcy, tj. na okres 360 miesięcy od dnia zawarcia umowy do 01 grudnia 2039 r. (§ 1. 4 oraz § 10.2 umowy).

Raty kapitałowo-odsetkowe płatne były do 10 każdego miesiąca, z tym że pierwsza rata kapitałowo-odsetkowa płatna jest, po co najmniej 28 dniach, nie później jednak niż po 61 dniach od daty uruchomienia kredytu (§ 1.6 oraz § 10.3 umowy).

Raty kapitałowo-odsetkowe spłacane były w złotych, po uprzednim przeliczeniu wg kursu sprzedaży (...) z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50 (§ 10.4 umowy), przy czym wysokość raty odsetkowej i kapitałowo-odsetkowej kredytu waloryzowanego wyrażonego w złotych ulegał comiesięcznej modyfikacji w zależności od kursu sprzedaży waluty, według tabeli kursowej (...) Banku S.A. na dzień spłaty (§ 23.2 oraz § 23.3 regulaminu). Wcześniejsza spłata całości kredytu lub raty kapitałowo – odsetkowej a także spłata przekraczająca wysokość raty powodowała, że kwota spłaty była przeliczana po kursie sprzedaży (...) z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującym na dzień i godzinę spłaty (§12.5 umowy oraz § 27.2 Regulaminu).

Zgodnie z Regulaminem, kredytobiorca mógł złożyć wniosek o zmianę waluty, będącej podstawą waloryzowania kredytu, a Bank mógł odmówić przewalutowania kredytu. W przypadku zmiany waluty kredytu hipotecznego ze złotych polskich na walutę obcą, kredytobiorca osiągający dochód w walucie polskiej musiał posiadać zdolność kredytową wystarczającą do spłaty miesięcznej raty kredytu hipotecznego w wysokości 120% raty kredytu hipotecznego przyjmowanego w kalkulacji zdolności kredytowej dla kredytu hipotecznego udzielanego w złotych

polskich. Przewalutowanie odbywało się po kursie sprzedaży dotychczasowej waluty kredytu według tabeli kursowej (...) Banku S.A. (§ 34.1, § 36.1 Regulaminu).

W dniu uruchomienia kredytu, bank jednorazowo pobierał prowizję w wysokości 400 zł stanowiącej 0,20% kwoty kredytu (§ 1.7 oraz § 8 umowy).

Na zabezpieczenie spłaty kredytu ustanowiono hipotekę kaucyjną do kwoty 300.000 zł na nieruchomości położonej w O. przy ul. (...). J. H. 1/21, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr (...). Dodatkowym zabezpieczeniem był przelew praw z tytułu ubezpieczenia na życie i całkowitej trwałej niezdolności do pracy, grupowego ubezpieczenia spłaty rat kredytu w zakresie poważnego zachorowania oraz pobytu w szpitalu w wyniku choroby i nieszczęśliwego wypadku, ubezpieczenia na okres przejściowy (tj. do uprawomocnienia się wpisu hipoteki). (§2 i § 3.1 i § 3.4-6 umowy).

Zgodnie z § 1 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek dla osób fizycznych w ramach MultiPlanów stanowiącego w myśl § 25 umowy integralną jej część, kredyt i pożyczki waloryzowane kursem walut wymienialnych mogą być waloryzowane kursem walut: USD, EUR, (...), (...) według tabeli kursowej (...) Banku S.A. Kredyt waloryzowany udzielany jest w złotych, przy jednoczesnym przeliczeniu na wybraną przez kredytobiorcę walutę. (§1.8 i §1.9 Regulaminu).

Raty kapitałowo-odsetkowe kredytu miały być spłacane w złotych po uprzednim przeliczeniu ich według kursu (...) z tabeli kursowej (...) Banku S.A. w W., obowiązującego na dzień spłaty z godz. 14:50. (§ 10.4 umowy).

Wcześniejsza spłata całości kredytu lub raty kapitałowo-odsetkowej kredytu waloryzowanego, a także spłata przekraczająca wysokość raty miała być przeliczana po kursie sprzedaży danej waluty, ogłaszanym na dzień spłaty (§ 27.2 Regulaminu).

W dniu 14 marca 2012 roku strony zawarły aneks do umowy na podstawie którego pozwany umożliwił powodowi dokonywanie zmian waluty spłaty kredytu, ze złotych polskich na walutę waloryzacji.

(dowód: aneks k. 27-28)

Powodowie w całym okresie spłaty uiszcili na pokrycie rat kapitałowo-odsetkowych (do 10 czerwca 2022 r.) 30.362,09 PLN i 40.360,79 CHF.

Przy założeniu, że kwotą kredytu podlegającą spłacie jest kwota udostępniona powodowi w PLN i jego spłata byłaby wyrażona w PLN (bez przeliczania (...)) z uwzględnieniem oprocentowania kredytu i pozostałych warunków wynikających z umowy z pominięciem mechanizmu indeksacji we wskazanym powyżej okresie po stronie powodowej powstała nadpłata w kwocie 5.450,65 PLN oraz 40.360,79 CHF.

(dowód: zaświadczenie z 02 czerwca 2022 r. k. 37, zaświadczenie z 06 czerwca 2022 r. k. 38-43, zaświadczenie z 13 czerwca 2022 r. k. 44-47, zestawienia zapłaconych rat kredytu k. 57-59, okoliczność niezaprzeczona skutecznie przez pozwanego).

Powodowie zaciągnęli kredyt hipoteczny w celu zakupu mieszkania. Nie wyjaśniano powodowi na czym miał polegać mechanizm waloryzacji, powodowie podchodzili do pracowników banku z zaufaniem, traktując bank jako instytucję zaufania publicznego. Powodowie nie negocjowali umowy, podpisali ją w kształcie zaproponowanym przez bank, nie mieli świadomości, że mogą negocjować umowę. Powodowie mieli wcześniej do czynienia z kredytem w walucie obcej, mieli w tym zakresie pozytywne doświadczenia. W momencie zawierania umowy nie pouczano powodów o ryzyku związanym z zawieraniem umowy, nie przedstawiano im historycznych kursów (...) czy symulacji, samo spotkanie trwało krótko.

Powodowie oświadczyli, iż znają konsekwencje ustalenia ewentualnej nieważności umowy i godzą się na nie.

(dowód: wniosek kredytowy k. 124-128, zeznania powodów k. 203-204)

W dniu 31 grudnia 2018 r. powodowie zawarli umowę o ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej.

(dowód: umowa o ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej k. 61-63)

Powodowie pismem z dnia 29 czerwca 2022 r. złożyli reklamację w pozwanym banku, wskazując, że w umowie (...) zawarto klauzule o charakterze abuzywnym.

(dowód: reklamacja k. 48-53)

Pozwany nie uwzględnił zgłoszonej reklamacji.

(dowód: pismo z dnia 30 czerwca 2022 r. k. 54-56)

Sąd zważył co następuje:

W świetle tak ustalonego powyżej stanu faktycznego, żądanie ustalenia całkowitej nieważności spornej umowy podlegało oddaleniu tak jak oddaleniu podlegało żądanie zapłaty oparte na nieważności, natomiast uwzględnieniu podlegało żądanie ewentualne tj. dochodzonej zapłaty w związku częściową bezskutecznością umowy wynikającej z występowania w umowie klauzul abuzywnych.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu. Sąd podzielił w tym zakresie stanowisko powoda, iż w badanej sprawie przy ustaleniu wartości przedmiotu sporu winny zostać zsumowane należności wynikające z roszczenia o ustalenie nieważności umowy, jak również wysokość dochodzonego wobec tego roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia. Powyższe prowadziło do wniosku, że brak było podstaw do kwestionowania wartości przedmiotu sporu wskazywanej przez powoda.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, zeznań powodów, które to jako rzeczowe i faktycznie spójne, znajdowały swe oparcie w pozostałym zebranym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd pominął na podstawie (...) § 1 pkt 2 k.p.c. wniosek dowodowy strony pozwanej dotyczący dopuszczenia dowodu z przesłuchania świadka M. D. (pkt 5 odpowiedzi na pozew k. 76) jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia. Zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów i zeznań powodów w pełni pozwalają na dokonanie prawidłowego rozpoznania niniejszej sprawy. Dodatkowo świadek ten nie miał de facto zeznawać na okoliczności związane z zawarciem przez strony umowy przy zawieraniu której nie brał udziału.

Sąd pominął również na podstawie (...) § 1 pkt 2 k.p.c. wnioski dowodowe stron (pkt 8D pozwu oraz pkt. 6 i 7 odpowiedzi na pozew) dotyczące dopuszczenia opinii biegłego z zakresu bankowości, finansów i rachunkowości. Pominięcie dowodu zgłaszanego przez strony jest bowiem dopuszczalne wtedy, gdy okoliczności sporne, na które dowód powołano, zostały dostatecznie wyjaśnione (wyrok Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2012 r. sygn. akt II CNP 41/12, wyroki Sądu Najwyższego: z 12 stycznia 2005 r., I CK 451/04, z 5 lutego 2009 r., II UK 176/08 i z 13 grudnia 2010 r., III SK 16/10). Opinia biegłego stanowi jedynie dowód dający Sądowi, rozstrzygającemu sprawę merytorycznie, dokonanie ustaleń w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych (a więc wiedzy wykraczającej poza objętą zakresem wiedzy ogólnej – powszechnej). W tej sprawie Sąd uznał, że zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów i zeznań strony powodowej, w pełni pozwalają na rozstrzygnięcie sprawy, zaś wniosek dowodowy o dopuszczenie opinii biegłego potraktował, jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z tezy dowodowej wynikało, że chodziło o dowód pozbawiony znaczenia dla rozstrzygnięcia. Pozwany nie zaprzeczył skutecznie twierdzeniom powodów wyrażonym w pozwie, w zakresie wartości dotychczas spłaconej kwoty. Również wartość rozliczenia stron w sytuacji ustalenia ważności umowy i niestosowania klauzul abuzywnych, nie została faktycznie zakwestionowana. Wobec powyższego okoliczność ta została uznana ostatecznie za bezsporną, a zatem nie

wymagała od Sądu weryfikacji poprawności matematycznej strony powodowej na gruncie zaświadczenia o spłatach dołączonego do akt sprawy ani zasięgania na tę okoliczność opinii biegłego.

Co prawda, pozwany kwestionował powództwo nie tylko co do zasady, ale i co do wysokości, jednak wyliczeniom tym nie przeciwstawił żadnych konkretnych wad, mimo że dysponuje narzędziami pozwalającymi na natychmiastowe zweryfikowanie wyliczeń przeciwnika. Nie wskazał przy tym, w czym upatruje nieprawidłowości czy też wadliwości obliczenia. Pozwany miał możliwość sprawdzenia, czy jest ono zgodne, a jeśli nie – podania stwierdzonych niezgodności, tym bardziej, że jest instytucją finansową zatrudniającą księgowych i analityków. To bank jest tą stroną umowy, która ma pełne możliwości ustalenia wysokości zobowiązania przy wszelkich założeniach.

W takiej sytuacji omawiane zaprzeczenie wyliczeniom powodów należało uznać za bezskuteczne. Zgodnie bowiem z art. 210 § 2 k.p.c., każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych. Wysokość spłaty leży w sferze faktów. Wypowiedzenie się co do twierdzeń strony przeciwnej o okolicznościach faktycznych winno odnosić się w sposób konkretny i jednoznaczny do wszystkich podniesionych przez tę stronę twierdzeń.

Obowiązek przewidziany w art. 210 § 2 k.p.c. zmierza do zakreślenia okoliczności spornych i bezspornych między stronami i ma wpływ na zakres ewentualnego postępowania dowodowego. Dowodzeniu podlegają bowiem tylko okoliczności sporne między stronami, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 212 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 229 k.p.c.). W sytuacji, w której strona obarczona obowiązkiem wypowiedzenia się co do twierdzeń strony przeciwnej o okolicznościach faktycznych, co do nich konkretnie się nie wypowie, naraża się na zastosowanie przez Sąd dyspozycji art. 230 k.p.c., zgodnie z którym, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Jeżeli strona chce zaprzeczyć twierdzeniom strony przeciwnej o faktach, powinna uczynić to wyraźnie, odnosząc się do konkretnych okoliczności faktycznych i przedstawiając jednocześnie własne twierdzenia odnośnie kwestionowanej okoliczności. Ogólne zaprzeczenie pozwu z punktu widzenia procesowego jest nieskuteczne. Fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się pozwany nie zgadza powinien on wskazać, jeśli ma to służyć obronie jego racji, powinien się on ustosunkować do twierdzeń strony powodowej, a tego w sprawie (w tym konkretnie zakresie) nie uczynił (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 r., III CSK 341/2008, LexPolonica nr 2444586).

Mając powyższe na uwadze Sąd pominął wniosek stron: powódki z pkt 8D pozwu (k. 5) oraz pozwanego z punktu 6-7 odpowiedzi na pozew (k. 76v-77) o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, jak na karcie 203.

W świetle tak ustalonego powyżej stanu faktycznego, ewentualne żądanie zapłaty określone w pkt 3 pozwu zasługiwało na uwzględnienie. Między stronami bezsporny był fakt zawarcia umowy kredytu o określonej treści, którą to obrazują załączone do pozwu i odpowiedzi na pozew kopie umowy i innych dokumentów.

Strony natomiast od początku inaczej interpretowały charakter umowy jak i jej skutki (lub ich brak) w kontekście choćby zawartych w umowie klauzul indeksacyjnych oraz wypełnienia innych warunków jakie ważna umowa kredytowa winna spełniać, bądź jakie winny spełniać poszczególne jej postanowienia, w kontekście zarzucanej pozwem ich „niedozwoloności” z art. 385¹ k.c.

Strona pozwana bowiem konsekwentnie wskazywała, że umowa zawarta pomiędzy stronami postępowania jest ważna i nie zawiera niedozwolonych postanowień umownych w świetle art. 385¹ § 1 k.c. Jednocześnie pozwany podniósł, że brak jest podstaw do stwierdzenia upadku (nieważności) umowy kredytu z uwagi na rzekomą abuzywność. Na poparcie swego stanowiska pozwany przy tym przywołał liczne orzecznictwo sądów powszechnych, a także Sądu Najwyższego, nadto liczne poglądy doktryny, wskazując na szeroką akceptację tego rodzaju konstrukcji umów jak i zawartych w nich klauzul indeksacyjnych. Jednocześnie konsekwentnie kwestionował twierdzenia i ocenę strony powodowej co do abuzywności zawartych w umowie postanowień.

W ocenie Sądu jednakże przedstawiona przez pozwanego argumentacja nie mogła ostatecznie w stanie faktycznym tej konkretnej sprawy odnieść zamierzonego skutku, przynajmniej co do niedozwolonego charakteru przywołanych w pozwie postanowień i konsekwencji powyższego.

W celu ustalenia czy żądanie powódki jest zasadne, a jeśli tak to w jakiej części, należało dokonać oceny umowy w pierwszej kolejności w zakresie tego, czy zawarta umowa z uwagi na zawarty w niej mechanizm indeksacyjny w ogóle i z założenia wypełnia warunki umowy ważnej, w razie zaś uznania iż wypełnia, czy występują w niej postanowienia, które są abuzywne i jakie są tego dalsze konsekwencje.

Strona powodowa upatrywała nieważności umowy kredytowej przede wszystkim w sprzeczności z podstawowymi regulacjami, w tym w zawarciu w umowie klauzul niedozwolonych. Zdaniem strony powodowej po wyeliminowaniu tego rodzaju klauzul utrzymanie umowy o charakterze zamierzonym przez strony nie jest możliwe, co przemawia za jej całkowitą nieważnością.

Sąd w toku niniejszego postępowania podzielił ostatecznie argumentację dotyczącą tego, iż zastosowana konstrukcja zawartej umowy, pomimo jej mankamentów o których będzie jeszcze mowa, odpowiada w realiach niniejszej sprawy ogólnie przyjętej konstrukcji umów kredytowych.

Przypomnieć tu należy, iż zgodnie z art. 69 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w ramach tej umowy bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W ustępie 2 przywołanego przepisu, ustawodawca wskazał też na zasadnicze elementy konstrukcyjne umowy kredytowej wśród których wyróżnia się między innymi kwotę i walutę kredytu oraz cel na który kredyt został udzielony.

Jak wynika z treści zawartej pomiędzy stronami umowy, stosownie do jej postanowień, strony umówiły się, że kwota kredytu w wysokości wskazanej w umowie w PLN, czyli wyrażona w walucie polskiej, po uruchomieniu kredytu zostanie w drodze indeksacji przeliczona na walutę franka szwajcarskiego i oprocentowana w sposób właściwy dla tej waluty. Znane są zatem strony umowy, kwota oraz waluta kredytu (w złotych), cel na jaki został on udzielony, zasady i termin jego spłaty, wysokość oprocentowania i zasady jego zmiany (suma stałej marży i stopy 3M LIBOR) oraz inne niezbędne warunki umowne mniej istotne, lecz typowe dla tego rodzaju kredytu.

Jakkolwiek też przeliczenie dotyczące indeksacji następowało z zastosowaniem tabeli kursów obowiązującej w pozwanym Banku, skutkiem tego zastosowania (ostatecznie uznanego przez Sąd za niedozwolone) nie jest jednak, wbrew stanowisku strony powodowej, unicestwienie czy też unieważnienie umowy w całości.

Umowa stron zawiera bowiem - jak już wspomniano - elementy przedmiotowo istotne, które mieszczą się w konstrukcji umowy kredytu bankowego i stanowi co do zasady jej dopuszczalny oraz akceptowalny przez ustawodawcę wariant, o czym świadczy choćby treść wprowadzonego (co prawda poniewczasie) art. 69 ust. 2 pkt 4a i ust. 3 prawa bankowego oraz wprowadzenie art. 75b prawa bankowego, na podstawie nowelizacji tej ustawy, które to zmiany weszły w życie z dniem 26 sierpnia 2011 r.

Jakkolwiek powyższa zmiana nie obowiązywała w czasie zawarcia umowy, to jednak stanowi wyraz „ustawowego” i tym samym jak należy uznać z tego punktu widzenia, wiążącego zapatrywania co do tego, iż samo odniesienie bieżącej wysokości świadczenia kredytowego do waluty obcej w zakresie ustalenia salda i spłaty kredytu, co do zasady nie jest sprzeczne z jego normatywną treścią i istotą.

Jest to nadto konstrukcja dopuszczalna na podstawie art. 353¹ k.c., zgodnie z którym strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego, jej istota polegała

bowiem na stworzeniu przez Bank możliwości wykorzystania przez kredytobiorców określonej kwoty pieniędzy w walucie polskiej z obowiązkiem zwrotu w określonym czasie jej równowartości z dodatkowym zastosowaniem miernika indeksacyjnego w postaci kursu waluty szwajcarskiej.

Takie też rozwiązanie znajduje potwierdzenie w art. 358¹ k.c., który w § 2 wprost przewiduje możliwość zastrzeżenia w umowie, że wysokość zobowiązania, którego przedmiotem od początku jest suma pieniężna, zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości, przy czym w orzecznictwie sądowym zgodnie przyjmuje się, że w omawianym przepisie chodzi o pieniądź polski, a innym miernikiem wartości może być również waluta obca (por. wyroki Sądu Najwyższego w sprawie I CSK 4/07, I CSK 139/17, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego w sprawie V CSK 339/06).

Jak wynika z wniosku kredytowego, powodowie wnosili o udzielenie kredytu w PLN, ale określonego (indeksowanego) w walucie szwajcarskiej. Z kolei w podpisanej umowie jasno określono, że Bank ma postawić do dyspozycji kwotę PLN, zaś powodowie mieli w terminach poszczególnych rat zwracać kredyt wyłącznie w walucie polskiej, w kwocie stanowiącej równowartość każdorazowej raty wyrażonej w walucie szwajcarskiej (po odpowiednim, uprzednim przeliczeniu). Oznaczało to, że choć walutą zobowiązania kredytowego był złoty, tak jak walutą jego wykonania przez powoda miał być PLN, saldo „początkowe” i każda rata miała być odpowiednio „indeksacyjnie” odniesiona do kursu waluty na dzień wypłaty, każdorazowej wysokości raty i kursu waluty na dzień spłaty.

Jest zatem oczywistym, iż sporna umowa zawiera niezbędne elementy konstrukcyjne umowy kredytu bankowego, stanowiąc tym samym jeden z wariantów umowy nazwanej, o której wcześniej była mowa, niesprzeczny z obowiązującymi w tej mierze przepisami prawa bankowego i kodeksu cywilnego.

Jeśli zaś ewentualnie chodzi o związane z indeksacją, niewątpliwie z istoty swej występujące ryzyko zmiany kursu waluty przyjętej jako miernik wartości świadczenia, z zasady może mieć ono efekt „obosieczny” w tym znaczeniu, iż w zależności od zwwyżki lub zniżki kursu będzie niosło ze sobą konsekwencje negatywne dla jednej lub drugiej strony, nie zaś wyłącznie dla kredytobiorcy, co z przyczyn oczywistych nie wymaga szerszego uzasadnienia.

Tym samym i w tej płaszczyźnie nie sposób przyjąć, by z założenia konstrukcja umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego, skoro ryzyko takiego ukształtowania stosunku prawnego równomiernie obciąża obie strony.

Skoro zatem sama indeksacja do (...) stanowi co do zasady jednoznacznie sformułowany i tym samym prawnie dopuszczalny element mający wpływ na wysokość świadczenia głównego umowy (tak stanowisko Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zajęte w wyroku z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-260/18 na tle wykładni dyrektywy 93/13/EWG i podtrzymany tam pogląd dotyczący natury klauzul wymiany czyli dotyczących kursów walutowych stosowanych do rozliczeń umów kredytowych, które wprowadzając do umów kredytowych ryzyko kursowe, określają faktycznie główny przedmiot umowy - pkt 44 powołanego wyroku) - nie może ona sama przez się i z założenia stanowić podstawy nieważności umowy.

Inną natomiast sprawą jest to czy, oraz jaki efektywny wpływ na możliwość zachowania prawnej skuteczności umowy wywierają klauzule wskazywane w pozwie jako niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ k.c.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Niezgodnione zaś są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

W uchwale SN podjętej w sprawie o sygnaturze III CZP 29/17, mającej moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy wskazał, że oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone, dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy. Zgodnie

też z utrwalonym już orzecznictwem „wszelkie klauzule sporządzone z wyprzedzeniem będą klauzulami pozbawionymi cechy indywidualnego uzgodnienia i okoliczności tej nie niweczy fakt, że konsument mógł znać ich treść”, przy czym uznanie, że treść danego postanowienia umownego została indywidualnie uzgodniona wymagałoby wykazania, że „konsument miał realny wpływ na konstrukcję niedozwolonego (abuzywnego) postanowienia wzorca umownego”, a „konkretny zapis był z nim negocjowany” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 czerwca 2013 r. w sprawie VI ACa 1649/12, z 15 maja 2012 r. w sprawie VI ACa 1276/11, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 6 kwietnia 2011 r. w sprawie I ACa 232/11).

Przywołane wyżej tezy i poglądy w pełni przystają do stanu faktycznego niniejszej sprawy, bowiem w sprawie ustalonym zostało, że klauzule indeksacyjne, w zakresie w jakim odwoływały się do tabeli kursów pozwanego banku nie zostały indywidualnie uzgodnione z kredytobiorcami. Okoliczność, że powodowie mogli wybrać spośród kilku wariantów umowy, w tym również umów złotych nie wpływają na uznanie, że umowa de facto nie była z powodami indywidualnie negocjowana.

W zawartych w umowie klauzulach, dotyczących przeliczenia kwoty wypłaconego kredytu na (...) jak i przeliczania poszczególnych wpłat rat kredytu z (...) na PLN (np. § 1 ust. 8 Regulaminu, § 10 ust. 4 umowy) ukształtowano w ocenie Sądu prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając też jego interesy.

Dość jedynie wskazać, że pozwany odwoływał się do kursu obowiązującego w kredytującym banku, zgodnie z Tabelą kursów walut kupna/sprzedaży ogłaszaną w siedzibie banku i na jego stronie internetowej, nie wskazując, a co najważniejsze nie uzgadniając równocześnie indywidualnie zasad określania sposobu ustalania kursu wymiany walut. Bez wątpienia powodowie nie mieli żadnego wpływu na zasady ustalania kursu waluty (...) niezbędnego do ustalenia wzajemnych zobowiązań stron, co wynikało z ich zeznań.

W ocenie Sądu postanowienia zawierające uprawnienie banku do przeliczania sumy wypłaconego i spłaconego kredytu do waluty obcej mają wpływ na wysokość głównych świadczeń stron umowy kredytu w rozumieniu art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c., co oznacza, że postanowienia takie, jeżeli nie zostały sformułowane jednoznacznie, podlegają kontroli w celu stwierdzenia, czy nie mają charakteru niedozwolonego (art. 385¹ § 1 zd. drugie k.c.). W razie uznania ich zaś za niedozwolone, a tym samym za niewiążące kredytobiorcę, który zawiera umowę jako konsument, konieczne staje się również rozważenie skutków tego stanu rzeczy.

W powyższym kontekście w pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż wprowadzenie do umowy stron „klauzul indeksacyjnych” spowodowało, że wysokość zobowiązań wynikających z umowy podlegała co najmniej dwukrotnemu przeliczaniu z zastosowaniem dwóch rodzajów kursu waluty, przy czym mechanizm ustalania kursu nie został opisany w żaden sposób, gdyż umowa w tym względzie odsyła tylko do kursu waluty określonego w Tabeli Kursów obowiązującej w pozwanym banku.

Jak wskazują zeznania powodów, nie wiedzieli oni i nie byli jakkolwiek informowani jak był konstruowany i ustalany „tabelowy” kurs bankowy (...) ani w chwili wypłaty kredytu ani w chwili spłaty poszczególnych rat. Co prawda w umowie wyrażona była kwota kredytu w (...), jednak z zastrzeżeniem, że nie jest ona wiążąca i w dniu wypłaty kredytu może się od niej różnić, miała bowiem charakter jedynie informacyjny.

Oznacza to, że zgodnie z umową Bank miał całkowitą swobodę w zakresie ustalania umownego kursu waluty, zaś powodowie nie mieli na ten kurs żadnego wpływu, zatem postanowienia o których mowa, nie były uzgodnione indywidualnie w rozumieniu art. 385¹ § 1 i 3 k.c.

W ocenie Sądu należy zatem uznać, że wszelkie postanowienia odwołujące się do kursów waluty indeksacyjnej i możliwości jej samodzielnego ustalania w ramach tabeli kursowej (...) Banku S.A. były sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszały rażąco interesy strony powodowej w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Takie rozwiązania dawały bowiem pozwanemu bankowi, czyli tylko jednej ze stron stosunku prawnego, możliwość przerzucenia na

kredytobiorcę ryzyka wynikającego z bankowego ustalenia kursów waluty indeksacyjnej i pozostawiały mu w istocie poprzez ukształtowanie kursu waluty (...), określoną swobodę w zakresie ustalania wysokości jego zadłużenia przez dowolną i pozbawioną jakichkolwiek czytelnych i obiektywnych kryteriów możliwość ustalania kursu przyjmowanego do rozliczenia spłaty kredytu.

Dotyczyło zresztą to i rzutowało nie tylko na spłatę, lecz również na szereg innych aspektów realizacji umowy. Dość jedynie wskazać, iż kwestionowane przez powodów postanowienia wskazywały na dwa rodzaje kursów – kurs kupna do ustalenia wysokości kredytu w tej walucie po jego wypłacie w walucie polskiej oraz kurs sprzedaży do ustalenia wysokości kolejnych rat spłaty w PLN.

Mając na uwadze przywołane wcześniej stanowisko Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ((...)), zajęte w wyroku z dnia 03 października 2019 r. w sprawie C-260/18 na tle wykładni dyrektywy 93/13/EWG i podtrzymany tam pogląd dotyczący natury klauzul wymiany (czyli dotyczących kursów walutowych stosowanych do rozliczeń umów kredytowych), które wprowadzając do umów kredytowych ryzyko kursowe, określają faktycznie główny przedmiot umowy (pkt 44 powołanego wyroku), należało równocześnie poddać ocenie, czy są one wystarczająco jednoznaczne, skoro wynikające z nich prawa lub obowiązki stron zostały ukształtowane z sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i w sposób rażąco naruszający interesy powodów jako konsumentów.

Otóż za brakiem jednoznaczności w rozumieniu Dyrektywy przemawia choćby mało czytelne rozmieszczenie kwestionowanych postanowień, co niewątpliwie z informacyjnego i „świadomościowego” punktu widzenia utrudnia ich całościową, wszechstronną analizę, a nade wszystko, sygnalizowane już wcześniej i omówione odwołanie się do tabeli, co do której nie przybliżono choćby sposobu jej konstruowania oraz wskazania sposobu ustalania kursów waluty, co nie pozwala na jednoznaczne określenie zakresu tych postanowień i konsekwencji płynących stąd dla kredytobiorcy. Tak sformułowane postanowienia nie mogą tym samym być uznane za wystarczająco jednoznaczne.

Brak ściślejszych regulacji umownych dotyczących sposobu ustalania tych kursów sprawia, że mogły być one z góry i co do zasady jednostronnie wyznaczone przez Bank. Tej choćby potencjalnej - ale arbitralności - nie może przy tym zmieniać potencjalna okoliczność, że kursy faktycznie były powiązane z sytuacją gospodarczą, czy też sytuacją kursową na rynku międzybankowym, bowiem kredytobiorca na owo powiązanie bądź jego potencjalny brak, nie miał żadnego wpływu.

Na tle tak ukształtowanych postanowień dotyczących kursu waluty, która ma być miernikiem waloryzacji (przeliczenia) zobowiązań wynikających z umów kredytu bankowego za w pełni ugruntowany należy przyjąć pogląd, że mają one charakter niedozwolony, gdyż są „nietransparentne, pozostawiają pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz naruszają równorzędność stron” (por. np. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego w sprawie V CSK 382/18 i przywołane tam orzecznictwo). Zarówno bowiem wysokość salda początkowego wyrażona w (...) dla kredytu udzielonego i wypłaconego w walucie polskiej, jak i wysokość spłaty w jakiej w walucie polskiej będą zaliczane na spłatę kredytu wyrażonego w walucie obcej, zależą bowiem (w tym przypadku poprzez marżę Banku) wyłącznie od jednej ze stron umowy.

Tym samym miała ona umowne narzędzie do potencjalnego zminimalizowania niekorzystnych dla siebie skutków zmiany kursów na rynku międzybankowym, skoro przynajmniej teoretycznie mogła je rekompensować zmianami kursu przyjętego do rozliczenia kredytu. Nie ma przy tym jakiegokolwiek znaczenia, iż po zawarciu umowy strona miała możliwość (mając na uwadze treść uregulowania wprowadzonego „ustawą antyspreadową”) spłaty rat bezpośrednio w (...), co miałyby załagodzić, czy wyeliminować skutki abuzywności spornych postanowień, bowiem owo przywrócenie równowagi stron jest tu tylko pozorne oraz to, że powód z takiej możliwości skorzystał.

Podkreślenia bowiem wymaga, iż ustalenie, że postanowienia umowy są niedozwolone musi dotyczyć oceny czynionej na datę zawarcia umowy (art. 385² k.c. – por. uchwała Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r. w sprawie III CZP 29/17) i bez znaczenia jest to, czy z takiej możliwości Bank faktycznie w toku realizacji umowy korzystał.

Dla uznania postanowienia umownego za niedozwolone wystarczy bowiem taka jego konstrukcja, która prowadzi do obiektywnej możliwości rażącego naruszenia interesów konsumenta, przy czym zgodnie z art. 385² k.c. ewentualna abuzywność postanowień umowy podlega badaniu na datę jej zawarcia z uwzględnieniem towarzyszących temu okoliczności i innych umów pozostających w związku z umową objętą badaniem (por. cyt. wcześniej uchwała Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r.).

Skoro zatem dla oceny abuzywności zapisów umowy istotny jest stan z daty jej zawarcia, to bez znaczenia dla tej oceny pozostaje, w jaki sposób pozwany faktycznie wykonywał lub wykonuje umowę, w szczególności to, w jaki sposób ustalał, czy też ustala swoje kursy, czy odpowiadały one kursom rynkowym, w jaki sposób pozyskiwał środki na prowadzenie akcji kredytowej i w jaki sposób księgował, czy też rozliczał te środki oraz środki pobrane od kredytobiorców. Tym samym zbędne byłoby prowadzenie postępowania dowodowego zmierzającego do poczynienia takich ustaleń.

W ocenie Sądu wskazane wyżej postanowienia umowy dotyczące stosowania dwóch różnych rodzajów kursów miały charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ k.c., a w związku z tym nie wiążą strony powodowej, co z założenia od strony prawnego związania stron nakazuje ich eliminację z treści umowy. Co prawda w złożonym pozwie powódowie nie formułowali żądania o ustalenie bezskuteczności abuzywnych postanowień umownych, niemniej na tej podstawie formułowali roszczenie o zapłatę.

Podsumowując, należy uznać, że nie ma podstaw do przyjęcia, że umowa jest nieważna. Umowa istnieje i jest ważna, a jedynie postanowienia umowy dotyczące mechanizmu indeksacji traktować należy jako niedozwolone. Dlatego na podstawie art. 189 k.p.c. oddalono powództwo o ustalenie nieważności umowy w całości, mimo istnienia po stronie powodów interesu prawnego w żądaniu ustalenia oraz oddalono wywodzone z nieważności umowy roszczenie o zapłatę (pkt I i II wyroku).

Oczywiście tu dla porządku należy wskazać, iż wszelkie rozważania poczynione wcześniej odnośnie do abuzywności dotyczą wskazanych w pozwie umownych postanowień, jako tych które wprost wiążą się funkcjonalnie z opisanym wcześniej, w sposób niedozwolony skonstruowanym mechanizmem indeksacji i szczegółowo omówionymi przyczynami tej abuzywności.

Jak już wspomiano wyżej pozwany nie zakwestionował skutecznie wyliczeń dokonanych przez powodów w zakresie uiszczonych kwot. Tym samym, Sąd zasądził na rzecz powodów kwoty 5.450,65 zł oraz kwoty 40.360,79 CHF w ten sposób, iż:

- a) na rzecz powoda A. N. zasądzone zostały kwoty 2.725,33 zł oraz 20.180,40 CHF – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty,
- b) na rzecz powódki M. N. zasądzone zostaną kwoty 2.725,32 zł oraz 20.180,39 CHF – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty. (pkt III).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. zasądzając je od dnia zamknięcia przewodu sądowego.

W pozostałym zakresie powództwo ewentualne podlegało oddaleniu o czym orzeczono w pkt IV wyroku.

Żądanie powodów w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie zostało uwzględnione jedynie w części. Sąd uznał, że odsetki dochodzone pierwotnie są nienależne. Sąd w tym składzie stoi na stanowisku, że pozwany nawet po wytoczeniu powództwa przez powoda, nie pozostaje jeszcze w opóźnieniu ze spełnieniem roszczenia. Wiążąca i ostateczna decyzja co do utrzymania umowy, eliminacji niedozwolonych postanowień umownych bądź ustalenia jej nieważności należy do powoda – konsumenta, który to samodzielnie kształtuje swoje roszczenie, po pouczeniu przez Sąd o konsekwencjach składanych roszczeń. Sąd po zbadaniu umowy kredytu podejmuje decyzję procesową w odniesieniu do żądań przedstawionych przez powodów i argumentów przeciwnych przedstawionych przez pozwanego. Do czasu

zamknięcia rozprawy nie sposób więc uznać, że Bank pozostawał w opóźnieniu z zapłatą roszczenia dochodzonego pozwem.

Żądanie powodów zostało uznane przez Sąd za zasadne od dnia 20 stycznia 2023 r. tj. od dnia zamknięcia rozprawy. Z uwagi na skomplikowany charakter sprawy, mnogość zarzutów oraz rozbieżność orzecznictwa pozwany dopiero po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego miał dostateczną wiedzę, która pozwalała pozwanemu na ocenę zasadności roszczeń powodów. Do tego czasu powodowie, jako konsumenci mogli po pouczeniu Sądu wyrazić chęć kontynuowania umowy. Tak więc ostatecznie dopiero z tą chwilą pozwany znalazł się w opóźnieniu.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 100 k.p.c., uznając iż pozwany winien jest zwrócić stronie powodowej całość kosztów postępowania. Koszty te obejmują: opłatę od pozwu – 1.000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika ustalone zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – 10.800 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł (pkt V). Od kwoty zasądzonych kosztów sądowych zasądzone odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia zawartego w pozwie wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego w podwójnej wysokości (§ 15 ust. 3 wymienionego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych). W ocenie Sądu nakład pracy pełnomocnika oraz rodzaj i stopień zawłości sprawy nie wykraczają poza przyjęty dla tego rodzaju spraw, zaś rozstrzygnięcie oparto na ugruntowanym orzecznictwie i doktrynie. Pełnomocnik powodów w zasadzie nie wyjaśnił podstaw żądania podwyższenia wynagrodzenia. Dodatkowo zwrócić należy uwagę, iż badana sprawa nie wymagała zwiększonego nakładu pracy pełnomocnika. W sprawie odbyła się jedna rozprawa, w toku postępowania brak było potrzeby składania dodatkowych pism czy wniosków, w ocenie Sądu powyższe prowadziło do wniosku, że zasadnym będzie zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego w stawce minimalnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.